

Huisartsenzorg Tegen de kille cijfermanie

Huisarts Zoltán Schermann is de cijfermatige, materialistische manier waarop in Nederland tegen zorg wordt aangekeken zat. Samen met zijn levenspartner Anne Crivits is hij een praktijk voor geneeskunst begonnen in Leeuwarden waar de individuele patiënt centraal staat. Door **Pieter Anko de Vries**.

De Leeuwarder huisarts Zoltán Schermann (51) heeft zijn functie als reguliere dokter neergelegd om zich helemaal te kunnen toeleggen op alternatieve geneeskunst. Zijn huisartsenpraktijk had altijd al een antroposofische poot en Schermann deed naast het reguliere werk ook acupunctuur. „Ik ben mij steeds meer gaan verdiepen in alternatieve geneeswijzen en ik kwam tot de conclusie dat hier mijn hart ligt. Om zowel regulier als alternatieve arts te zijn werd me te veel. Het evenwicht was zoek.”

Daarnaast - en dat was voor hem minstens zo'n belangrijke reden - vindt Schermann dat het artsenberoep steeds meer wordt uitgekleeft. „Artsen worden door protocollen gedwongen patiënten op standaardmanieren te behandelen. Als je je daar niet aan houdt, ga je er financieel steeds verder op achteruit. De zorgverzekeraar wordt steeds meer de baas; die gaat meer en meer bepalen wat je als huisarts wel en niet moet doen.”

Zorgverzekeraars handelen volgens Schermann op basis van economische motieven. Als gevolg van het overheidsbeleid vermarkten ze steeds meer de zorg in de hoop dat de markt de zorg zal reguleren. „Ze bezigen marktaal en gedragen zich als zorginkopers. Het is volgens deze

manier van denken logisch dat je dan ook invloed wilt hebben op datgene wat je koopt en dat je controle wilt krijgen op dat wat artsen doen. Daar kan ik steeds moeilijker in meegaan.”

Cijfertjes

Schermann heeft niets tegen transparant werken. Hij juicht dat zelfs toe. „Maar als je als

arts netjes aan de protocollen houdt wil dat nog niet zeggen dat je dan ook een goede arts bent. Voor de zorgverzekeraar werkt dat echter kennelijk wel zo. Getallen, niet de patiënt zelf, zijn het belangrijkste geworden. Huisartsen worden afgerekend op cijfertjes. Bijvoorbeeld: zoveel procent van je patiënten met suikerziekte moet die bepaalde

bloedwaarden hebben.”

Het is volgens Schermann dan ook ironisch dat zorgverzekeraars, ondanks hun focus op economische aspecten, artsen die echt goedkoop werken niet belonen. Uit cijfers van zorgverzekeraar De Friesland blijkt dat hij al jaren de goedkoopste huisarts is. „En het gekke is: ze hebben mij nog nooit gevraagd hoe dat kan.” Ook scoort Schermanns praktijk heel goed waar het gaat om de gecorrigeerde sterftcijfers.

Schermann is niet de enige complementaire huisarts die het goed doet als het gaat om kosten en mortaliteit. Onlangs nog wenen twee gezondheidseconomen erop dat artsen in Nederland die naast reguliere ook aan alternatieve geneeskunde doen beter scoren dan conventionele collega's. Zij bepleiten dat er een onderzoek moet komen naar de achtergronden hiervan. Zelf vermoeden ze dat patiënten van complementaire artsen minder vaak in het ziekenhuis belanden en minder vaak dure onderzoeken moeten ondergaan.

Verbazingwekkend

Voor Schermann is het niet verbazingwekkend dat op macro-niveau complementaire artsen het beter en met minder kosten doen dan huisartsen die alleen reguliere methoden toepassen. „Het gaat erom hoe je tegen het bestaan en de behandeling van ziekten aankijkt. Naast de mate-

rialistische manier van kijken: welk onderdeel werkt niet goed en hoe kan ik dat verhelpen, kun je als arts ook andere dimensies van de mens erbij betrekken. Dat is wat ik als antroposofisch huisarts doe. Luister goed, ik zeg niet dat ik tegen reguliere behandelmethoden ben. Sterker nog, die kunnen heel vaak tot goed resultaat leiden. Maar als je andere la-

Reguliere artsen zien soms dingen niet en zijn daardoor eenzijdiger

gen (zie kader, red.) van de mens dan alleen het fysieke bij de diagnose en de behandeling betreft dan heb je een plus. Artsen die alleen regulier werken zien soms dingen niet en zijn daardoor eenzijdiger dan complementaire artsen.”

„Wij gaan ervan uit dat je ieder mens individueel moet behandelen. Het kan zijn dat vanuit het oogpunt van de antroposofische geneeskunde bijvoorbeeld bij twee verschillende patiënten met de ziekte van Crohn hun probleem een uiting is van verschillende oorzaken. En het is

Antroposofische geneeskunst

De antroposofische arts - die overigens altijd een reguliere opleiding moet hebben gehad - gaat ervan uit dat de mens uit vier lagen bestaat. Het fysieke lichaam, het levenslichaam, de ziel en de geestelijke kern.

De eerste laag maakt deel uit van de materiële wereld. De wereld waarin men kan waarnemen met zintuigen. Het fysieke lichaam is tastbaar doordat men het bijvoorbeeld kan meten en wegen. De tweede laag is het levenslichaam. Dit staat voor alle lichaamsprocessen. Hierbij kan worden gedacht aan het herstellen van cellen, het groeien, het opnemen en afbreken van voeding en de erfelijkheid. Het levenslichaam is niet zichtbaar.

De ziel, als derde laag van de mens, wordt in de antroposofie beschouwd als de laag waar de emoties zich bevinden, zoals vreugde, verdriet, liefde en angst. De antroposofie gaat ervan uit dat alleen bij de mens nog een vierde laag aanwezig is die benoemd wordt als het 'ik', de geestelijke kern. In deze vierde laag bevinden zich gedachten, dromen en idealen.

In de antroposofische geneeskunde wordt gezondheid bekeken vanuit deze vier lagen van de mens. Vanuit een balans tussen deze vier lagen, en in balans met de wereld eromheen. Er is een evenwicht tussen deze vier lagen nodig voor een goede gezondheid.